

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради
12.01.2023 № 5

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
Шельпахівського ліцею
12.01.2023 № 2

**Положення
про академічну доброчесність
педагогічних працівників
та здобувачів освіти
Шельпахівського ліцею
Христинівської міської ради
Черкаської області**

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність Шельпахівського ліцею Христиніської міської ради Черкаської області (далі – Положення) є внутрішнім нормативним документом, який спрямований на надання якісних освітніх послуг здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції».

1.3. Метою Положення є формування в закладі освіти системи демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, запобігання порушення академічної доброчесності, забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення авторитету ліцею.

1.4. Дія цього Положення поширюється та є обов'язковою до виконання для всіх учасників освітнього процесу в ліцеї. Усі особи, на яких поширюється це Положення, повинні бути ознайомлені з його змістом.

1.5. Положення публікується на офіційному веб-сайті закладу освіти.

II. Поняття, принципи та правила академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або творчих досягнень.

2.2. Принципи академічної доброчесності:

2.2.1. Принцип законності. У своїй діяльності усі учасники освітнього процесу мають суворо дотримуватися законодавства, а також стимулювати до цього інших.

2.2.2. Принцип чесності та порядності. У освітній діяльності, в науково-дослідницькій та практичній роботі усі учасники освітнього процесу зобов'язані діяти чесно, бути відвертими і порядними.

2.2.3. Принцип справедливості. У взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу важливим є неупереджене ставлення один до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів освітньої, дослідницької та трудової діяльності.

2.2.4. Принцип взаємної довіри. Атмосфера довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією, сприяє співпраці та ефективному творенню нових ідей.

2.2.5. Принцип компетентності й професіоналізму. Учні та педагоги зобов'язані підвищувати свій освітній та науковий рівень, сформувати найвищий рівень компетентності у навчанні та праці,.

2.2.6. Принцип відповідальності. Учасники освітнього процесу мають право брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання і бути прикладом для інших.

2.2.7. Принцип партнерства й взаємодопомоги. З метою підвищення якості освітнього процесу орієнтуватися на партнерську взаємодію.

2.2.8. Принцип взаємоповаги. Повага у освітньому середовищі закладу має бути взаємною, виявлятися як до інших, так і до себе. Варто цінувати і поважати різноманітні, а іноді й протилежні думки та ідеї.

2.2.9. Принцип прозорості. Уся діяльність, яка здійснюється закладом освіти повинна бути прозорою і зрозумілою.

2.3. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.4. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

III. Порушення академічної доброчесності

Порушенням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;

вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

IV. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

4.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із Правилами внутрішнього розпорядку закладу.

4.2. Положення доводиться до батьківської громади на батьківських зборах, а також оприлюднюється на сайті закладу.

4.3. Заступник директора ліцею з навчальної роботи:

4.3.1. Забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок, робіт для публікацій, конкурсних робіт різного рівня.

4.3.2. При рецензуванні робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання використовує у своїй діяльності та рекомендує педагогам сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

4.4. Педагогічні працівники, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (списування, плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації).

V. Комісія з питань академічної доброчесності

5.1. Комісія з питань порушення академічної доброчесності (далі – Комісія) - це незалежний орган, що діє в закладі з метою забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу морально-етичних та правових норм цього Положення.

5.2. Склад комісії затверджується наказом директора на підставі рішення педагогічної ради.

5.3. До складу Комісії входять учасники освітнього процесу: педагоги, учні, батьки.

5.4. Голова, заступник голови та секретар Комісії обираються з числа осіб, що входять до неї.

5.5. Голова веде засідання, підписує протоколи та рішення.

5.6. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник.

5.7. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні.

5.8. Термін повноважень Комісії – 1 рік.

5.9. Комісія має такі повноваження:

- Виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу.
- Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.
- Готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність закладу освіти.
- Отримувати і розглядати заяви за умови, якщо вони носять не анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу.
- Залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.
- Доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома директора ліцею для подальшого реагування.

5.10. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу.

5.11. Комісія звітує про свою роботу не менше одного разу на рік на засіданні педагогічної ради.

VI. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

6.1. Педагогічні працівники, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності:

- 6.1.1. Не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів забезпечення і підвищення якості освіти, учнівських олімпіад та інших змагань.
- 6.1.2. Не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання.
- 6.1.3. Не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року.
- 6.1.4. Можуть бути позбавлені педагогічного звання.
- 6.2. Факт порушення академічної доброчесності враховується під час:
 - 6.2.1. Вирішення питання про притягнення педагогічного працівника до дисциплінарної відповідальності.
 - 6.2.2. Конкурсного відбору на посаду керівника закладу освіти.
- 6.3. За порушення академічної доброчесності до учня може бути застосовано такі види академічної відповідальності:
 - 6.3.1. Зауваження.
 - 6.3.2. Повторне проходження підсумкового оцінювання.
 - 6.3.3. Повторне проходження державної підсумкової атестації.
 - 6.3.4. Повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

VII. Порядок оскарження рішення про притягнення до академічної відповідальності

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- 7.1. Ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження.
- 7.2. Особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.
- 7.3. Знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності.
- 7.4. Оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

VIII. Прикінцеві положення

- 8.1. Положення про академічну доброчесність затверджується педагогічною радою закладу та вводиться в дію наказом директора.
- 8.2. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради закладу освіти.